

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-1779/2019-54

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji, po sucu Renati Slavić, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužitelja Silvie Lah Lukšić, OIB:73308175108, iz Opatije, R.Katalinića Jeretova 24, zastupane po punomoćniku Marinu Manoli, odvjetniku u Rijeci, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, iz Zagreba, Radnička cesta 50, zastupanog po punomoćniku Hrvoju Ljubljanoviću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Leko i partneri u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon glavne rasprave zaključene 2. lipnja 2026., u nazočnosti punomoćnika tužiteljice i zamjenice punomoćnika tuženika, temeljem objave od 22. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I-Utvrdjuju se ništetnima odredbe Ugovora o kreditu broj 9011902625 od 15.09.2006.g., sklopljenog između tužitelja i tuženika kojima je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, sadržana u čl. 4. Ugovora, u dijelu koji glasi: „Na kredit u otplati Korisnik kredita obvezuje se platiti Banci kamatu po godišnjoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana..“, te u čl. 7.2. Ugovora, u dijelu koji glasi: „U slučaju promjene kamatne stope iz točke 4. ovog Ugovora, Korisnik Kredita pristaje da Banka povisi ili snizi iznos anuiteta, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete. O izmijenjenom anuitetu Banka će pisano obavijestiti Korisnika kredita. Stranke su suglasne da je obavijest Banke dokaz o izmijenjenom iznosu anuiteta te se danom kad mu je obavijest dostavljena smatra dan kad je Banka putem pošte uputila Korisniku kredita obavijest o tome na adresu iz ovog Ugovora ili na adresu koju je Korisnik kredita pisano dostavio Banci. Ova obavijest sastavni je dio ovog Ugovora.“

II-Utvrđuje se ništetnom odredba Ugovora o kreditu broj 9011902625 kojeg su tužitelj i tuženik sklopili dana 15.09.2006.g. kojom se povrat obveza iz kredita vezuje uz valutu švicarski franak, sadržana u čl. 7.2. Ugovora, u dijelu kojim se utvrđuje da se kredit i kamata iz točke 4. Ugovora, otplaćuju u jednakim mjesečnim anuitetima plativima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja.

III-Nalaže se tuženiku da tužiteljici isplati iznos od iznos od 1.951,50 € na ime dospjelih zateznih kamata na dan 30.09.2015., a u preostalom dijelu zahtjev za isplatu iznosa od 23.453,96 € sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 01.10.2015 do isplate, tužbeni zahtjev se odbija.

IV- Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

1.Tužiteljica u tužbi, izjavljenoj 11. lipnja 2019., navodi da je s tuženikom 15. rujna 2006. sklopila Ugovor o kreditu broj 9011902625 kojim je tuženik, kao kreditor, tužiteljici kao korisnici kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kunsku protuvrijednost iznosa od 177.116,81 CHF, obračunato prema srednjem tečaju za CHF kreditora na dan plaćanja. Tužiteljici je dana 18. rujna 2006. isplaćena kunska protuvrijednost navedenog iznosa u visini od 822.079,70 kn, primjenom srednjeg tečaja tuženika.

2.Radi se o stambenom kreditu, s valutnom klauzulom, na rok otplate 360 mjeseci, kojeg je tužiteljica sklopila kao potrošač s tuženom bankom kao trgovcem, a radi kreditiranja kupnje nekretnine. Radi se o standardiziranom i po tuženiku unaprijed sastavljenom ugovoru, o čijim pojedinačnim odredbama tužiteljica nije mogla pregovarati niti na iste utjecati.

3.Odredbom toč. 4 Ugovora utvrđena je primjena valutne klauzule CHF na način da se povrat obveza iz ugovora obračunava po srednjem tečaju tužene za CHF važećem na dan odobrenja žiro – računa banke. Nadalje se utvrđuje da je kamatna stopa promjenjiva sukladno odluci banke, da u trenutku ugovaranja iznosi 4,35% godišnje te da se za vrijeme trajanja ugovora o kreditu mogu vršiti promjene ugovorene kamatne stope kao i način obračuna i naplate u skladu s važećim odlukama Banke.

4.Tužiteljica navodi da joj tuženik nije prije niti u trenutku zaključenja spornog ugovora, pružio potpunu, jasnu i razumljivu informaciju o svim bitnim uvjetima i parametrima koji utječu na ukupan trošak kredita, a naročito ne o rizicima uzimanja potrošačkog kredita s istodobnom primjenom CHF valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, da bi na temelju dobivenih obavijesti mogla doista razumjeti cjelokupnost ekonomskih posljedica koje bi za nju mogle proizaći iz ovakvog pravnog posla, već da je tuženik, koristeći svoju jaču pregovaračku poziciju trgovca, tužiteljici kao potrošaču putem ponude za sklapanje standardiziranog unaprijed formuliranog

tipskog ugovora o kreditu, o čemu se nije pojedinačno pregovaralo, protivno načelu savjesnosti i poštenja, nametnuo nepoštene ugovorne odredbe koje su dovele od izrazitog nesrazmjera međusobnih prava i obveza te povrede načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja i načela ravnopravnosti ugovornih strana, sve na štetu tužiteljice.

5. Tuženik nije tužiteljicu upozorio na specifične rizike vezane uz valutnu klauzulu CHF te nije razložio ekonomske razloge ugovaranja CHF valutne klauzule. Nadalje, ugovorena je promjenjiva kamatna stopa, a nisu ugovoreni kriteriji i način promjene iste, već je utvrđeno da kamatu mijenja banka sukladno svojim odlukama. Nisu navedeni egzaktni parametri za promjenu kamatne stope i metode izračuna tih parametara niti objašnjeni razlozi i mehanizmi promjene kamatne stope, da bi tužiteljica mogla temeljem toga procijeniti kretanje kamatne stope i kako ta promjena može utjecati na njene obveze. Odredba o visini kamatne stope da je nerazumljiva i netransparentna, predmet tužiteljčine obveze neodređen i neodrediv, odnosno odredba o kamatnoj stopi da je ništetna. Tuženik je visinu kamatne stope mijenjao više puta, na temelju tužiteljici nepoznatih kriterija i na njenu štetu.

6. Tužiteljica se poziva na odredbe članka 81.st.1. i 87. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03), na odredbu članka 323. Zakona o obveznim odnosima, te na utvrđenja iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., potvrđenu odlukom Visokog trgovačkog suda RH PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018., kao i primjenu odredbe članka 502 c Zakona o parničnom postupku.

7. Stranke su 9. prosinca 2015. sklopile i Dodatak ugovoru o kreditu sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita u kredit s valutnom klauzulom u eur, kojim je tužiteljici ispostavljen novi eur otplatni plan s novo utvrđenom eur glavnicom, novom kamatnom stopom i novom visinom anuiteta, s početkom primjene 30. rujna 2015.

8. Tužiteljica tužbenim zahtjevom zahtijeva utvrđenje ništetnim dijelove odredaba osnovnog ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli te postavlja tužbeni zahtjev i na isplatu, sve na način kao što je navedeno u izreci.

9. Tuženik u odgovoru na tužbu prvenstveno navodi da je postupio sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju te je dostavio tužiteljici izračun konverzije kredita, nakon čega je ista potpisala Dodatak predmetnom ugovoru, čime je izvršena konverzija. Tužiteljica je zatim zatvorila svoje potraživanje sklapanjem novog Ugovora o kreditu broj 9020387081 u kunama. Stoga tuženik predlaže tužbu odbaciti, podredno odbiti tužbeni zahtjev.

10. Nadalje, u konkretnom slučaju da se ne radi o parnici radi naknade štete, već radi utvrđenja i stjecanja bez osnove, pa da e pozivanje tužitelja na utvrđenja suda iz presude Visokog trgovačkog suda broj PŽ-7129/13 pravno irelevantno u smislu odredbi čl. 138 a i 502.c ZPP-a.

11. Predmetni ugovor o kreditu da je u cijelosti prestao sklapanjem Dodatka ugovoru, te da pravno više nije na snazi. Sklapanjem novog ugovora, prijašnji ugovor je prestao postojati, pa da tužitelj kao korisnik kredita na temelju tog ugovora ne može osnovano bilo što potraživati od banke, a ni tuženik od tužitelja, uključujući i ono što je možebitno stečeno bez pravne osnove jer su sva plaćanja, uključujući i preplatu, obuhvaćena novim ugovorom o kreditu.

12. Tužbeni zahtjev kojim se traži utvrđenje ništetnim dijela odredbi ugovora vezano za promjenjivu kamatnu stopu i cjelokupni zahtjev za isplatu da su neosnovani, a sklapanje dodatka ugovora je za tuženika bila državna prisilna mjera iza koje stoji državni prisilni mehanizam provedbe iste. Konverzija je izvršena sa svrhom i na način da se u obračun uključe sva plaćanja od početka trajanja kredita i to plaćanja preračunata kao da je kredit početno bio u eur, što uključuje i kamate. Početni kredit u CHF da je prestao postojati u potpunosti nakon što je konvertiran u eur te da je prihvatom konverzije i potpisom Dodatka ugovoru prestalo bilo kakvo potraživanje tužitelja po ugovoru u CHF. Stoga da tužiteljica više nema bilo kakva potraživanja ni pravni interes za nastavak ovog postupka, odnosno postavljati bilo kakav zahtjev u odnosu na ugovorni odnos koji je prestao postojati.

13. Preplata se priznaje potrošaču na ime plaćanja budućih obroka koji će dospijevati, a ne tretiraju se kao umanjeње glavnice. Potpisom Dodatka tužiteljica je prihvatila konverziju i priznala da joj je prilikom obračuna iste obuhvaćena ukupna masa sredstava (sve uplate po svim osnovama) koje je do tada izvršavala, pa tako i uplate po osnovi kamate. Ukupni iznos preplate utvrđen je s osnove preračunatog tečaja, pridruženog preplati s osnove iznosa preplaćenih kamata. Ugovaranje promjenjive kamatne stope nije zabranjeno. Nakon izvršene konverzije, usvajanje tužbenog zahtjeva da bi zapravo značilo dvostruku naplatu.

14. Nije sporno da su parnične stranke ugovorile da će tuženik staviti tužiteljici na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti 177.116,81 CHF po srednjem tečaju za CHF tečajne liste tuženika važeće na dan korištenja kredita. Ovo postupanje da je zakonito. Odredba o valutnoj klauzuli da je zakonita sukladno odredbi članka 22. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima. Tuženik osporava navode tužbe da se o navedenoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, da je tužiteljici ponuđen kredit u valuti CHF kao najpovoljniji i da joj nije predočen rizik od prevelikog tečaja CHF u odnosu na kunu. Djelatnici tuženika da su sa svime upoznali tužiteljicu u izravnom kontaktu, a ista da je prihvatila sve rizike koji mogu utjecati na visinu anuiteta. Ukazuje i na priopćenja HNB-a. sastavni dio ugovora je i otplatna tablica.

15. Za opstojnost i primjenu valutne klauzule da postoji zakonska osnova, a obzirom na regulatorne propise HNB-a, gotov se radi o uvjetovanosti kada je riječ o poslovanju banaka budući da su rezerve u stranoj valuti propisani obavezni način zaštite od rizika u realnim uvjetima gdje hrvatski štediše / potrošači najveći dio štednje drže u stranoj valuti.

16. Tuženik nadalje navodi da su ugovorne strane potpisom ugovora na jasan i nedvojben način izrazile svoju volju u pogledu promjenjive kamatne stope dok je

pitanje spora nastalo u pogledu činjenice da se ta stopa mijenja sukladno odlukama banke jer je na taj način banka u jednostranom povoljnijem položaju u odnosu na korisnika kredita radi osobne dispozicije da stopu mijenja bez suglasnosti korisnika kredita. Tužitelj da nema pravo zahtijevati isplatu utuženog iznosa na način da je među strankama za cijelo vrijeme trajanja kreditnog razdoblja ugovorena fiksna kamatna stopa.

17. Ugovor je solemniziran te da predstavlja stvarnu volju ugovornih strana i zapravo da je riječ o javnobilježničkom aktu pa da je zahtjev za utvrđenje ništetnosti bilo koje odredbe ugovora neosnovan. Tužiteljica je poslovno sposobna osoba te prilikom razmatranja ugovora nije izdvojila niti jedno pitanje kao "sporno" ili tražila kakva razjašnjenja svojih ugovornih obveza, pa da su joj ugovorne odredbe bile jasne. Sama je procijenila da li ugovor odgovara njenim potrebama i mogućnostima. Ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi da nije nepoštena, niti je obveza temeljem takve kamate neodrediva, a ugovorena kamata nije viša od zakonom dozvoljene. Tužiteljica je izričito pristala na klauzulu o promjeni kamatne stope.

18. Tuženik tvrdi da je prilikom zaključenja ugovora s tužiteljicom u potpunosti poštovao tada važeću zakonsku regulativu. Kamatna stopa je mijenjana sukladno tržišnim kriterijima i elementima čije su oscilacije izvan nadzora tuženika. Svi elementi koji su utjecali i utječu na cijenu kredita kao i na način promjene kamatne stope da su javno dostupni i nisu proizvoljni. Ni HNB nije kod tuženika uočila bilo kakve nepravilnosti ili neusklađenosti s pozitivnim propisima.

19. Tuženik ističe i prigovor zastare u odnosu na sve potraživane iznose s dospijecem unazad tri godine od dana podnošenja tužbe.

20. Sud je proveo dokaze uvidom u Ugovor o kreditu br. 9011902625 od 15. rujna 2006., Ugovor o stambenom kreditu br. 9020387081 od 15. rujna 2006., u plan otplate, otplatnu tablicu i pregled uplata, u II Dodatak ugovoru o kreditu broj 9011902625 od 30. ožujka 2016., u izračun konverzije, financijskim vještačenjem po vještaku Tomislavu Prpiću, dipl. oec. te uvidom u nalaz i mišljenje vještaka, kao i dopunu nalaza i mišljenja i osobnim saslušanjem tužiteljice.

20. Uvidom u Ugovor o kreditu br. 9011902625 od 15. rujna 2006. (listovi 40-44 spisa) utvrđeno je da je sklopljen između tuženika kao banke i tužiteljice kao korisnice kredita te i solidarnog dužnika Kristine Lah Tomulić, založnog dužnika Feručia Medice te sudionika Deana Lukšića.

21. Člankom 1. banka se obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednost od 177.16,81 CHF po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan korištenja kredita.

22. Člankom 2. ugovorena je namjena kredita – kupnja stambenog objekta.

23. Člankom 4.1. korisnik kredita se obvezuje platiti banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci banke o kreditiranju građana, a koja na dan sklapanja ovog ugovora iznosi 4,35% godišnje.

24.Člankom 4.2. ugovoreno je da visinu kamatne stope banka može promijeniti i sukladno broju grupa proizvoda, te urednosti poslovanja korisnika kredita i to na dan 01.01., a primjenjuje se za razdoblje od 01.01. do 30.06. tekuće godine i na dan 01.07. a primjenjuje se za razdoblje od 01.07. do 31.12. tekuće godine, s time da kamatna stopa iz toč. 4.1. ne može biti viša od važeće kamatne stope propisane odlukom banke o kreditiranju građana za stambene kredite bez umanjenja kamatne stope sukladno broju grupa proizvoda i urednosti poslovanja korisnika kredita u trenutku promjene. Kamata se obračunava u CHF (mjesečno, dekurzivnom proporcionalnom metodom) sadržana je u anuitetima i dospijeva na naplatu zajedno s njima.

25.Člankom 7.1. ugovoren je rok otplate kredita od 360 mjeseci.

26.Člankom 7.2. ugovoreno je da se kredit u iznosu od 177.116,81 CHF i kamata iz toč. 4 ugovora otplaćuje u 360 jednakih mjesečnih anuiteta, plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan plaćanja prema otplatnoj tablici koja je sastavni dio ugovora. U slučaju promjene kamatne stope iz toč.4. ovog ugovora, korisnik kredita pristaje da banka povisi ili snizi iznos anuiteta te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete. O izmijenjenom iznosu anuiteta banka će pisano obavijestiti korisnika kredita. Stranke su suglasne da je obavijest banke dokaz o izmijenjenom iznosu anuiteta te se dan kad mu je obavijest dostavljena smatra dan kad je banka putem pošte uputila korisniku kredita obavijest o tome na adresu iz ovog ugovora ili na adresu koju je korisnik kredita pisano dostavio banci. Ova obavijest je sastavni dio ugovora.

27.Uvidom u Ugovor o stambenom kreditu br. 9020387081 od 15. rujna 2006.,(list 33-39 spisa) utvrđeno je da je zaključen između tuženika kao banke i tužiteljice kao korisnice kredita te založnih dužnika. Silvije Lah Lukšić i Deana Lukšića.

28.U članku.1. banka stavlja korisniku kredita na raspolaganje iznos od 581.977,64 kn.

29.U članku 2. ugovorena je namjena za prijevremenu otplatu banci sukladno ugovoru o kreditu broj 9011902625.

30.Uvidom u II Dodatak ugovoru o kreditu broj 9011902625 od 30. ožujka 2016. (listovi 11-12 spisa) utvrđeno je da je sklopljen između tuženika kao banke, tužiteljice kao korisnika kredita i kao solidarnog dužnika te tužiteljice i Deana Lukšića kao založnih dužnika. U članku 1. suglasno utvrđuju da je 15. rujna 2006. sklopljen ugovor o kreditu broj 9011902625 (osnovni ugovor) te da su 9. prosinca 2015. na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) sklopile Dodatak osnovnom ugovoru radi promjene valutne klauzule u CHF u valutnu klauzulu u eur (konverzija kredita) te da je nakon konverzije sa stanjem na dan 30. rujna 2015. utvrđena nova preostala obveza korisnika kredita prema banci u iznosu od 94.599,92 eur plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za eur

tečajne liste banke važeće na dan plaćanja, uz kamatnu stopu koja je promjenjiva, a koja na dan sklapanja ovog Dodatka iznosi 5,27% godišnje.

31.U članku. 2 stranke suglasno utvrđuju uvjete prijevremene djelomične otplate kredita iz članka 1. te ugovaraju skraćenje roka otplate kredita za 44 mjeseca tako da preostali rok iznosi 202 mjeseca. Utvrđuju da je korisnik kredita 23. ožujka 2016., a nakon izvršene konverzije izvršio prijevremenu djelomičnu otplatu kredita u iznosu od 10.500,00 eur u protuvrijednosti u kunama, nakon čega nedospjela glavnica kredita iznosi 82.927,83 eur u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke.

32.Vještak je imao na uvidu kompletnu kreditnu dokumentaciju prilikom izrade nalaza i mišljenja, o čemu će se nastavno navesti.

33.Tužiteljica, osobno saslušana, izjavila je da su 2006. godine odlučili kupiti prvu nekretninu te podignuti stambeni kredit. Tada nije bilo kredita u kunama već su se nudili krediti u valutama euro i CHF. U banci su uvjeravali da je kredit u CHF najpovoljniji na tržištu, prikazali su izračun rate u protuvrijednosti u kunama i to u odnosu na ugovor u CHF te u odnosu na ugovor u eurima, a ta protuvrijednosti valute u CHF bila je značajno niža. U banci su tvrdili da je kredit u CHF najbolje rješenje. Nisu davali nikakvo detaljnije objašnjenje. Sestra joj je bila jamac. Prvi puta su im dali ugovor kad su došli kod javnog bilježnika. U banci nisu dobili na uvid ugovor niti su im ga dali kući da ga pogledaju.

34.Tužiteljica je tehničke struke. Nije baratala financijskim znanjem. Javni bilježnik je objasnio da je to hipotekarni kredit i da garantiraju imovinom. Nisu imali utjecaja na sadržaj ugovora. Kada joj je ugovor dan kod javnog bilježnika već je bio potpisan i pečatiran od strane banke. Čitala je ugovor, radi se o 10-tak stranica teksta. Terminologija nije bila čista. Provjerila je iznos. Bio joj je poznat pojam valutna klauzula ali ionako nije imala izbora jer nije bilo kunskih kredita. Promjenjiva kamatna stopa, interkalarna i slično misli da ni danas ne znam što to znači. Prije ovoga kredita imala je jedan manji kredit za kupnju keramičkih pločica.

35.Dobivali su od banke nekakve obavijesti isto nejasne. Nije bila upoznata s općim uvjetima poslovanja. Kontinuirano joj je rasla rata, iako je godinama otplaćivala kredit, glavnica je bila sve veća. Anuitet joj je iznosio oko 4.000,00 kn pa je narastao na preko 6.000,00 kuna. Nakon 10 godina je imala više za otplatiti nego kada je podigla kredit pa se odlučila za konverziju.

36.Sada nešto zna što utječe na promjenu u kunskoj protuvrijednosti pojedinih anuiteta, tada nije znala. Nije joj rečeno da će doći do promjene u visini anuiteta tijekom vremena. Skrivali su činjenicu da tečaj kune nije vezan uz CHF. Ranije nije imala nikakvih oročenja. Vrijednost strane valute u odnosu na kunu mogla se provjeriti na tečajnim listama.

37.Provedeno je financijsko vještačenje po vještaku Tomislavu Prpiću, dipl. oec. Nalaz i mišljenje vještaka dan je na okolnost visine potraživanja po kreditu koji je podignut u kunama s valutnom klauzulom CHF, a za vrijeme kojeg ugovornog

odnosa je došlo do promjene tečaja i kamatne stope. Zadaća vještaka je bila izračunati preplaćene iznose kako s osnova preplaćenih kamata, sadržano u svakom anuitetu, tako i po osnovu tečajne razlike, sve kao što je navedeno u tužbi, posebice u stavku VII. Tužbom se potražuju pojedinačni iznosi preplaćenih kamata sadržani u svakom plaćenom anuitetu, te tečajne razlike i to na način da je ukupna kunska razlika između početnog i stvarno plaćenog anuiteta umanjena za iznos preplaćene kamate u tom anuitetu. Kod izračuna, u tužbi, je primijenjena početna (ugovorna) kamatna stopa do 31.12.2013., a od 1.1.2014. zakonska kamatna stope od 3,23% godišnje.

38. Nalaz i mišljenje sačinjen je temeljem slijedeće financijske dokumentacije : Ugovor o kreditu broj 9011902625 od 15.09.2006., Otplatna tablica sa prikazom efektivne kamatne stope (Inicijalni otplatni plan, prilog Ugovoru o kreditu), Plan otplate (realizirani otplatni plan), Plan otplate (konvertirani, EUR), Pregled uplata po kreditu, Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9011902625 od 30.03.2016., Ugovor o stambenom kreditu od 05.05.2016 (HRK kredit nakon konverzije), Preliminarni izračun (Podatkovni sadržaji d.o.o.). Naknadno je elektronski od tuženika dostavljena slijedeća dokumentacija : Knjigovodstvena kartica, Izračun konverzije kredita na dan 30. rujna 2015., Izvadak otvorenih stavaka na dan 30. rujna 2015. godine po ugovoru o kreditu broj 9011902625, Prijedlog - Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9011902625. Vještak je koristio arhivsku tečajnu listu tuženika, dostupnu na web stranici www.pbz.hr

39. Utvrđeno je da je tužiteljica dana 15.09.2006. godine sklopila ugovor o kreditu broj 9011902625 sa Privrednom bankom Zagreb d.d. sa slijedećim bitnim odredbama kredita:

Korisnik kredita Silvija Lah Lukšić
Kreditor Privredna banka Zagreb d.d.
Ugovor/ kreditna parija 9011902625
Datum ugovora 15.9.2006
Iznos kredita 177.116,81 CHF/823.799,15 HRK
Jednokratna otplata sa zadnjom ratom kredita
Iznos kredita koji se vraća u anuitetima 177.116,81 CHF
Isplata kredita 18.9.2006
Tečaj CHF na dan puštanja kredita u otplatu 4,651163
Rok otplate (mjeseci) 360
Rok otplate godine 30
Kamatna stopa prilikom potpisa Ugovora 4,350%
Efektivna kamatna stopa 4,440%
Anuitet prilikom ugovaranja u valuti 881,71 CHF
Iznos anuiteta na dan puštanja kredita 4.100,98 HRK
Tečaj po ugovoru srednji tečaj banke
Zatvaranje kredita konverzija kredita 30.09.2015
Stanje nedospjelog duga na dan konverzije 147.635,27 CHF

40. Kamatna stopa koja je iskazana u Ugovoru i na otplatnom planu koji je dostavljen tužiteljici prilikom plasmana kredita iznosila je 4,350 % godišnje, sa

primijenjenom proporcionalnom metodom obračuna. Tužiteljica je ugovorila iznos od 177.116,81 CHF, te joj je dana 18.09.2006. isplaćen iznos od 823.799,15 HRK, prema tečaju 4,651163 HRK za 1 CHF. Prema ugovoru, kredit se otplaćuje u 360 mjesečnih anuiteta u visini od 881,71 CHF, a sve prema srednjem tečaju banke na dan plaćanja. Anuiteti dopijevaju na naplatu 18. u mjesecu.

41. Tuženik je u periodu otplate kredita osam puta mijenjao kamatnu stopu te se ona kretala kako slijedi:

18.09.2006 do 18.12.2006 4,35% 18.10.2006 881,71 CHF
18.12.2006 do 18.07.2007 4,25% 18.01.2007 871,37 CHF
18.07.2007 do 18.12.2007 5,25% 18.08.2007 975,84 CHF
18.12.2007 do 18.01.2008 5,15% 18.01.2008 965,24 CHF
18.01.2008 do 18.11.2010 5,90% 18.02.2008 1.045,89 CHF
18.11.2010 do 18.05.2011 5,55% 18.12.2010 1.010,47 CHF
18.05.2011 do 18.08.2011 5,30% 18.06.2011 985,88 CHF
18.08.2011 do 01.01.2014 5,05% 18.09.2011 961,76 CHF
01.01.2014 do 30.09.2015 3,23% 18.02.2014 807,60 CHF

42. Temeljem prethodno navedene dokumentacije vještak je izvršio izračun visine potraživanja nastale na ime više plaćene kamate, te potraživanje na ime više uplaćenoga s osnova tečajnih razlika, sve navedeno po mjesecima u utuženom razdoblju.

43. Vještak je, s obzirom na zadaću, koristio početni otplatni plan u CHF prema svim ugovornim odredbama za sve anuitete koji dospijevaju u razdoblju od 18.10.2006. do 18.01.2014. godine, primjenom ugovorene kamatne stope od 4,35% godišnje, a nakon 18.01.2014. rekonstruirao period do 30.09.2015. primjenom zakonske kamatne stope od 3,23% godišnje. Korištena dokumentacija: Ugovor o kreditu broj 9011902625 od 15.09.2006., Otplatna tablica sa prikazom efektivne kamatne stope (Inicijalni otplatni plan, prilog Ugovoru o kreditu) - Tablica 3.

44. Otplatni plan u CHF prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa, za sve anuitete koji dospijevaju u razdoblju od 18.10.2006. do 30.09.2015. godine, izrađen na temelju dostavljene dokumentacije: Plan otplate (realizirani otplatni plan), Pregled uplata po kreditu, Knjigovodstvena kartica - Tablica 4.

45. Prva zadaća vještaka bila je izračunati preplaćene iznose s osnova preplaćenih kamata, sadržano u svakom anuitetu, odnosno sukladno tužbi, iskazati preplatu koja predstavlja razliku koja je nastala uslijed izračuna plaćene kamate u odnosu na kamatu koju bi tužiteljica bila u obvezi platiti primjenom ugovorne kamate (vidljivu u ugovoru otplatnom planu) do 31.12.2014. te daljnju preplatu plaćene kamate od 1.1.2014. do 30.9.2015. primjenom zakonske kamate od 3,23% (dospijeće 18.02.2014 nadalje).

46. Ovdje vještak želi pojasniti da načelno promjena kamatne stope rezultira većim iznosom povećanja kamate u odnosu na rast anuiteta. Razlog tome je to što je

anuitet zbroj dva parametra, kamate i otplate glavnice. Prilikom plaćanja pojedinog anuiteta korisnik kredita otplaćuje kamatu i vrši otplatu glavnice, tj. isplaćenog kredita. Promjenom kamatne stope mijenja se iznos kamate koju korisnik kredita plaća kreditoru (banci), iznos otplate glavnice i sumarno iznos anuiteta. Pri tome povećanje kamatne stope povećava kamatu, umanjuje otplatu glavnice i sveukupno povećava iznos anuiteta. To znači da kada se poveća kamatna stopa, plaćanjem povećanog anuiteta korisnik kredita otplaćuje i novi povećani iznos kamate, ali iznos povećanja plaćene kamate je veći od povećanja iznosa ukupnog anuiteta i to upravo onoliko koliko se istovremeno smanjila otplata glavnice od otplate glavnice prema početnom otplatnom planu. Kako je korisnik kredita smanjio otplatu glavnice, tj. povećanjem kamate, usporio smanjivanje ukupnog duga u danom trenutku otplate, tako se može zaključiti da je razlika plaćene kamate novoga otplatnog plana i inicijalnoga otplatnog plana unutar anuiteta, zapravo ona razlika koja se traži, budući da se nedovoljno umanjeni dug ne može uzeti u obzir, jer isti ostaje kao daljnje dugovanje korisnika kredita, dok razlika preplaćenoga iznosa temeljem promjene kamate nastaje upravo u vrijeme kada je korisnik uplatio.

47. Tijekom otplate kredita otplata glavnice po obračunu banke postaje veća od otplate glavnice prema početnom otplatnom planu, i to da bi dostigla usporenje iz prvog dijela otplatnog razdoblja. Razdoblje manje i veće otplate glavnice se do eventualne konačne otplate neutraliziraju, ali u slučaju prijevremene otplate ili konverzije kredita, zatečena glavnica u tome trenutku različita je od one u početnom otplatnom planu i to kao posljedica gore opisanoga.

48. U razdoblju od odobrenja kredita do konačne otplate kredita, kamata se mijenjala osam puta, te se kretala u rasponu od 3,23 do 5,90 postotnih bodova. U obračun su uzeti pozitivni, preplaćeni iznosi, iskazani kao više uplaćeno na ime plaćene kamate i predstavljaju tužiteljičino potraživanje.

49. Vještak je prilikom izračuna razlika utvrdio iznose koji su više plaćeni na ime kamate u odnosu na inicijalno ugovoreni otplatni plan pod pretpostavkom fiksne kamatne stope jednake onoj navedenoj u Ugovoru o kreditu (4,35%) do 31.12.2013, te primjenom zakonske kamate 3,23% za period 01.01.2014. do 30.09.2015, (dospijeće od 18.02.2014)., koristeći pri tome prosječni tečaj prema stvarnim uplatama tužiteljice, te prikazujući datum kada je u potpunosti zatvarana dospjela obveza, odnosno datum dospelja ako je plaćano prijevremeno, te ih prikazuje u tablici 5.

50. U razdoblju otplate kredita, do datuma obračuna konverzije, pod pretpostavkom da je bila primijenjena kamatna stopa koja je bila poznata na dan sklapanja ugovora o kreditu, te primjenom zakonske kamate nakon 01.01.2014, tužiteljica je preplatila na ime kamate iznos od 68.885,54 HRK.

51. U nastavku su navedeni i iznosi za period kada je plaćena kamata unutar plaćenog anuiteta bila manja od iznosa kamate koji je utvrđen inicijalnim otplatnim planom prilikom ugovaranja kredita.

52.U razdoblju otplate kredita, pod pretpostavkom fiksne kamatne stope jednake onoj navedenoj u Ugovoru o kreditu (4,35%) do 31.12.2013, te primjenom zakonske kamate 3,23% za period 01.01.2014. do 30.09.2015, (dospijeće od 18.02.2014, tužiteljica je tako manje platila na ime kamate iznos od 461,15 HRK, a razlike se prikazuju u tablici 6.

53.Druga zadaća vještaka bila je izračunati preplaćene iznose po osnovu tečajne razlike, odnosno izračunati razliku između svakog plaćenog anuiteta po srednjem tečaju kreditora na dan plaćanja i početnog anuiteta po tečaju na dan isplate kredita do 31.12.2013. odnosno primjenom zakonske kamate 3,23% od 1.1.2014. do 30.9.2015. (dospijeće od 18.02.2014) Navedenu razliku potrebno je umanjiti za već prikazanu razliku po preplaćenim kamatama po odgovarajućem datumu dospijeća odnosno plaćanja. U razdoblju od odobrenja kredita do konačne otplate kredita tečaj CHF je oscilirao, te je u razdoblju otplate bio i niži i viši od tečaja prilikom plasmana kredita, a u nastavku su navedeni iznosi potraživanja za period kada je tečaj dospijeća anuiteta bio viši od tečaja prilikom isplate kredita. Kredit je i isplaćen i otplaćivan prema srednjem tečaju banke, a potraživanje tužiteljice predstavljaju vrijednosti koje odgovaraju iznosu koji čini pozitivna razlika plaćenog anuiteta i početnog anuiteta obračunatog po tečaju na dan isplate kredita (4,651163 HRK za 1 CHF) do 31.12.2013., a od 1.1.2014. (dospijeće od 18.02.2014) pozitivna razlika plaćenog anuiteta i anuiteta primjenom zakonske kamatne stope od 3,23% godišnje obračunatog po tečaju na dan isplate kredita (4,651163 HRK za 1 CHF), sve umanjeno za već prikazane preplaćene kamate, sa prikazom datuma kada je u potpunosti zatvarana dospjela obveza, odnosno sa prikazom datuma dospijeća ako je plaćano prijevremeno.

54.U razdoblju otplate kredita, pod pretpostavkom da se tečaj CHF nije mijenjao, tužiteljica je tako preplatila na ime tečajnih razlika iznos od 71.997,28 HRK, a razlike se prikazuju u tablici 7.

55.U nastavku su navedeni i iznosi za period kada je prosječni tečaj plaćenog anuiteta bio manji od tečaja prilikom isplate kredita, odnosno vrijednosti koje odgovaraju iznosu koji čini negativna razlika plaćenog anuiteta i početnog anuiteta obračunatog po tečaju na dan isplate kredita (4,651163 HRK za 1 CHF). U razdoblju otplate kredita, pod pretpostavkom da se tečaj CHF nije mijenjao, tužiteljica je tako manje platila na ime tečajnih razlika iznos od 990,68 HRK, a razlike se prikazuju u tablici 8.

56.U mišljenju vještak navodi slijedeće :

-Pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita bila nepromjenjiva kamatna stopa u visini kamatne stope koja je bila poznata na dan sklapanja ugovora o kreditu, tužiteljica je, na ime kamata, u utuženom razdoblju otplate kredita više uplatila 68.885,54 HRK .

-Pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita tečaj CHF bio nepromjenjiv, te jednak tečaju na dan isplate kredita, tužiteljica je, na ime tečajnih razlika, u utuženom razdoblju otplate kredita više uplatila 71.997,28 HRK.

Više plaćeno

Kamata po tečaju plaćanja HRK 68.885,54

Tečajne razlike anuiteta umanjene za tečajnu razliku potraživanja
po kamatama 71.997,28

UKUPNO 140.882,82

57. Tuženik se očitovao na nalaz i mišljenje podneskom od 25. veljače 2021. navodeći kako sudski vještak u svom nalazu ne spominje efekte konverzije. Nadalje, predmetni nalaz i mišljenje baziran je na pogrešnoj premisi da je između stranaka ugovorena fiksna kamatna stopa, što niti je bila ugovorna volja stranaka, niti to proizlazi iz samog sadržaja predmetnog ugovora o kreditu.

58. Tuženik navodi da je zadatak vještaka, a sukladno prijedlogu tužitelja odnosno rješenju suda, bilo utvrditi razliku preplaćenih kamata u slučaju da se kamatna stopa nije mijenjala. Tuženik, navodi kako je predmetni nalaz i mišljenje vještaka neosnovan, promašen i nepotreban u smislu činjeničnih tvrdnji tuženika kako namjera ugovornih stranaka odnosno tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao davatelja kredita nije bila ugovaranje fiksne kamatne stope što se implicira provođenjem predmetnog vještačenja. Davanjem takvog zadatka vještaku Naslovljeni sud je *de facto* unaprijed zauzeo pravno shvaćanje koje uzima za činjenično dokazane isključivo tvrdnje tužitelja kako su ništetne sve promjene kamatne stope tuženika u utuženom razdoblju te kako se ima primijeniti početno ugovorena kamatna stopa na cijelo vrijeme trajanja kredita.

59. U tom smislu tuženik u cijelosti pobija nalaz i mišljenje vještaka kao dokazno sredstvo na temelju kojeg Naslovljeni sud može utvrditi kao dokazane činjenice na koje se tužitelj u tužbi poziva, a pogotovo ne kao dokaz na temelju kojeg bi mogao usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja.

60. Uzimajući u obzir nespornu činjenicu kako odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi nije ništetna već je ista zakonom određena kao dopuštena, tužitelj treba, uzimajući u obzir pravila o teretu dokaza, dokazati koja je to visina kamatne stope koja je nezakonita i koju je tuženik nezakonito odredio. Tuženik ponovo ističe kako tužitelj pogrešno tumači presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, obzirom da isti očito zaključuje da je temeljem te presude ustanovljena fiksna kamatna stopa, što iz iste ni na koji način ne proizlazi.

61. Kamata koja bi se odnosila na konkretni ugovor o kreditu nikako ne bi mogla biti fiksna, i iz razloga što je prvenstveno volja ugovornih strana bila ugovoriti promjenjivu kamatnu stopu. Dakle, nesporno je da je između stranaka ugovorena promjenjiva kamatna stopa, te tu nije ostavljen prostor primjeni drugačije kamatne stope.

62. U tom smislu vještačenje provedeno po prijedlogu tužitelja da se utvrdi njegova obveza ukoliko bi kamata ostala na razini početno ugovorene, niti ima smisla prema presudi VTS (kojom je izričito odbijen prijedlog/zahtjev da se ponudi sklapanje ugovora sa fiksnom stopom) niti bi se time utvrdilo je li promjena stope opravdana.

63. U konkretnom slučaju stranke su ugovorile kamatu uz primjenu promjenjive kamatne stope koja će se obračunavati u skladu s odlukama banke. U vrijeme zaključenja ugovora o kreditu i ugovaranja kamate između tuženika i tužitelja, najviša kamatna stopa iznosila je 15% godišnje. U razdoblju nakon toga, najviša dopuštena kamatna stopa iznosila je 14%. Vještak, međutim nije niti utvrdio koja je to visina kamatnih stopa bila primjenjivana u spornom razdoblju te se i u tom primjeru nalaz i mišljenje vještaka osporava i pobija kako nepotpuno.

64. Naime, sklapanjem navedenog ugovora o kreditu nastali su određeni pravni učinci između ugovornih stranaka, pa navedeni ugovor obvezuje stranke, dakle, stvara prava i obveze tako dugo dok ugovor ne prestane na jedan od zakonom predviđenih načina. Tužitelj je potpisom ugovora o kreditu prihvatio sve obveze iz tog ugovora, a jedna od obveza tužitelja, na koju je tužitelj pristao, jest i platiti promijenjenu kamatnu stopu, ukoliko dođe do promjene, a što je određeno ugovorom.

65. S obzirom da je u konkretnom slučaju došlo do promjene kamatne stope, to je tužitelj, već i prema općem načelu iz čl. 9. ZOO-a dužan izvršiti svoju obvezu, dakle u konkretnom slučaju platiti i promijenjenu kamatnu stopu. Prema tome, nisu osnovane tvrdnje tužitelja da je mijenjanje kamatne stope nakon zaključenja ugovora o kreditu protivno prisilnim zakonskim propisima.

66. Budući da je kamatna stopa koju je tuženik tijekom trajanja ugovora o kreditu mijenjao manja od najviše zakonom dopuštene kamatne stope, takvo postupanje tuženika nije i ne može biti protivno prisilnim propisima. Ovo tim više što i Zakon o obveznim odnosima kao i Zakon o zaštiti potrošača te Zakon o bankama odnosno Zakon o kreditnim institucijama uređuju i prihvaćaju promjenjivu kamatnu stopu, a konačno i Vrhovni sud u presudi u predmetu „Potrošač“ ne dovodi u pitanje legitimno pravo tuženika da u ugovorima o kreditu ugovara promjenjivu kamatnu stopu.

67. Slijedom svega navedenog, tuženik osporava nalaz i mišljenje vještaka s obzirom da isti ne odgovara utvrđenjima na kojima sud može utemeljiti svoju odluku u ovom predmetu, kao niti utvrđenjima iz relevantne presude Visokog trgovačkog suda te Vrhovnog suda, na koje se tužitelju tužbi i poziva, niti odgovara na pitanje koja je kamatna stopa dopuštena sukladno odredbama relevantnim odredbama Zakona o obveznim odnosima.

68. Konačno, u pogledu promjenjive kamatne stope, a koja je sadržana u konkretnom ugovoru, ista ne glasi tako kako to tužitelj tumači, tj. ista nije mijenjana jednostranom odlukom banke, na način da u odredbi nisu sadržani objektivni parametri za promjenu stope ugovorne kamate.

69. Osim toga, promjenjivost kamatne stope u Republici Hrvatskoj zbog promjena tržišnih uvjeta, bila je posljedica jednostavne činjenice da u praksi nije postojala, a niti danas ne postoji jedinstvena referentna stopa koja bi objedinila sve

troškovne komponente koje utječu na visinu kamatne stope u ugovorima o potrošačkim kreditima u kunsnoj protuvrijednosti.

70.Što se tiče promjene tečaja tijekom otplate kredita i s tim u vezi danog zadatka vještaku da izračuna razliku tečaja CHF kojeg je tuženik primjenjivao prilikom izračuna anuiteta naspram tečaja za CHF na dan korištenja kredita ističe se kako je tužitelj upoznat sa rizikom rasta tečaja što je potvrdio potpisom ugovora pa je zadatak vještaka utemeljen na fiksnom tečaju protivan volji ugovornih strana, a nije niti životno logično da je tečaj za cijelo vrijeme otplate kredita fiksni.

71.Tuženik navodi kako je time u cijelosti i zadatak i vještački nalaz zasnovan na pogrešnoj premisi, te kao takav nije primjenjiv u ovoj pravnoj stvari.

72.S obzirom da je tužitelj korisnik konvertiranog kredita, koji je konvertiran u skladu s kogentnim odredbama ZPK, prema iznesenom stavu VSRH nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti odredbi Ugovora o kredita, a kako je ta ništetnost preduvjet za postavljanje kondemnatornog zahtjeva, tada niti kondemnatori zahtjev nije osnovan i ovo vještvo nije u skladu niti sa tim stavom VSRH niti s kogentnim odredbama ZPK. Dodatak je izrekom utvrđen valjanim te isti predstavlja novu osnovu kojom je potrošač doveden u položaj kao da je od samog sklapanja ugovora imao sklopljen isključivo ugovor u EUR pa temeljem ranije osnove koja je u potpunosti i to s retroaktivnim učinkom zamijenjena novom osnovom, ne može potraživati nikakvu isplatu.

73.U tom smislu, tuženik ponovno ističe da je u predmetu zaključena konverzija te da su u obračun uključena sva plaćanja od početka trajanja kredita i to plaćanja preračunata kao da je kredit početno bio u EUR, što naravno uključuje i kamate.

74.Naime, zakonodavac je kogentnim propisom - Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) detaljno definirao na koji se način utvrđuje preplata konvertiranih kredita, ne ostavljajući niti strankama mogućnost da prilikom konverzije postupe protivno tom prisilnom propisu, niti sucima da naloge za vještačenje daju protivno kogentnim odredbama ZPK-a, a niti je vještacima dopušteno vještačiti na način koji odudara od spomenutog kogentnog propisa.

75.Slijedom svega navedenog, tuženik osporava nalaz i mišljenje vještaka obzirom da isti ne odgovara utvrđenjima na kojima sud može utemeljiti svoju odluku u ovom predmetu.

76.Tužiteljica nije imala primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka, sukladno kojem je i uredila tužbeni zahtjev. No, predloženo je nadopuniti nalaz i mišljenje.

77.Tužiteljica je u podnesku od 7. studenog 2024. precizirala zadatak:

- je li provedbom konverzije, a uzevši pri tome sve efekte provedene konverzije u obzir, tužiteljeva obveza po kreditu svedena na onaj iznos kolika bi bila

prema početnim uvjetima kredita uz eliminaciju ništetnih ugovornih odredbi (valutne klauzule i promjena kamate), na način da utvrdi:

- razliku glavnice, odnosno nepriznati iznos umanjena glavnice u provedenoj konverziji, tj. novčanu razliku između stanja neotplaćene glavnice u EUR kreditu prema novom otplatnom planu na dan konverzije 30.09.2015.g. iskazano u kunsnoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju tuženika na dan 30.09.2015, i stanja neotplaćene glavnice u CHF, stvarno zatečene na dan 30.09.2015.g. obračunato u kunama prema tečaju za CHF koji je primijenjen na dan isplate kredita i sve preračunato u valutu EUR;

- je li provedbom konverzije tuženik utvrdio eventualnu preplatu ili manjak na dan 30.09.2015 i u kojem iznosu;

- napravi rekapitulaciju eventualnog potraživanja na dan 30.09.2015 na način da se obračuna kumulativni efekt preplate po kamati i valuti, eventualne razlike glavnice, eventualne preplate ili manjka sukladno ZOO čl. 171. Red uračunavanja i čl. 172. Uračunavanje kamata i troškova, imajući u vidu da je na potraživanja temeljem preplaćene kamate i valute do dana 30.09.2015.g obračunata i zakonska zatezna kamata, te se stoga za eventualnu preplatu ima umanjiti najprije utvrđena zakonska zatezna kamata.

78. Prema zapisniku od 6. studenog 2024. tuženik predlaže da vještak prilikom dopune nalaza uzme u obzir iznos eventualno utvrđene preplate za koju bi se trebao umanjiti iznos preplate priznat prilikom konverzije. Tj da uzme u obzir izvršenu konverziju.

79. U Dopuni nalaza i mišljenja vještak navodi da nalaz ostaje u cijelosti neizmijenjen, samo se na iznose utvrđene u valuti kn primjenjuje tečaj konverzije 7,5345 kn za 1,00 € i isti konvertiraju u novu valutu €.

80. Na kraju nalaza dodaje se tekst kako slijedi:

3. Analiza konverzije

Vještak je analizirao provedenu konverziju temeljem slijedeće dokumentacije: Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9011902625 od 30.03.2016., Knjigovodstvena kartica, Izračun konverzije kredita na dan 30. rujna 2015.

81. Tuženik je proveo konverziju tužiteljičinog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015., sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15). Suština konverzije jest da se kredit konvertira na način da se simulira otplatni plan EUR kredita, koji za pretpostavku ima slijedeće:

- Početni iznos jest stvarno isplaćeni iznos u kunama pretvoren u EUR po tečaju na dan isplate kredita, tj 823.799,15 kn, odnosno 111.024,14 €

- Ročnost, odnosno trajanje kredita je ista kao i kod CHF kredita

- Banka na simulirani EUR kredit primjenjuje kamatne stope koje su vrijedile za EUR kredite

82.S takvim pretpostavkama simulirani EUR kredit postaje konvertirani, uzimajući u obzir sve uplate koje je tužiteljica izvršila u periodu otplate, do trenutka konverzije. Iznos preostale glavnice prema tako simuliranom (konvertiranom) kreditu prema obračunu banke na dan 30.09.2015.godine, naveden u Dodatku Ugovora o kreditu jest 94.599,92 €, odnosno 722.506,89 kn po primijenjenom tečaju 7,637500 za 1 EUR. Navedeni iznos ostatka glavnice neovisan je o uplatama tužiteljice, već predstavlja stanje glavnice po simuliranom EUR kreditu.

83.Preostala glavnica prema stvarno realiziranom otplatnom planu iznosi 147.635,27 CHF, odnosno primjenom tečaja CHF/HRK na dan isplate kredita 686.675,71 kn.

84.Razlika gore navedenih iznosa, odnosno preostale glavnice prema obračunu banke u odnosu na iznos preostale glavnice prema realiziranom otplatnom planu primjenom tečaja na dan isplate kredita stoga je jednaka razlici 722.506,89 kn - 686.675,71 kn, što iznosi 35.831,18 kn / 4.755,61 € na dan 30.09.2015. i predstavlja nedovoljno umanjenu glavnice u provedenoj konverziji, odnosno tablično:

Tablica 10 – Razlika glavnice

1

Glavnica na dan 30.09.2015 prema obračunu banke (EUR) 94.599,92 €

Tečaj pretvorbe (30.09.2015) EUR/HRK 7,637500

Glavnica na dan 30.09.2015 prema obračunu banke (HRK) 722.506,89 kn

2

Glavnica na dan 30.09.2015 - stanje CHF glavnice prema realizaciji 147.635,27 CHF

Tečaj pretvorbe - tečaj isplate CHF/HRK 4,651163

Glavnica na dan 30.09.2015 prema realizaciji (HRK) 686.675,71 kn

3 = 1 - 2 Razlika glavnice prilikom konverzije na dan 30.09.2015 35.831,18 kn

85.Gledajući iz perspektive da valutna klauzula CHF nije ništetna, tuženik je umanjio preostalu glavnice u procesu konverzije za 217.946,46 kn (sa 940.453,35 kn na 722.506,89 kn), no sa pretpostavkom da je valutna klauzula ništava, potrebno je bilo glavnice umanjiti za dodatnih 35.831,18 kn / 4.755,61 €, kao što je navedeno u tablici 10.

86.Tuženik je u obzir uzeo sve uplate tužiteljice po CHF kreditu, te ih stavio u odnos sa uplatama koje su bile potrebne da bi se namirila potraživanja po simuliranom EUR kreditu, te primijenjenim tečajem EUR/HRK na dan pojedinih uplata tužitelja.

Tablica 11 – Preplata/Manjak

Potrebne uplate po simuliranom kreditu u EUR 69.839,49 €

Plaćeno po kreditu s valutnom klauzulom u CHF preračunato u EUR 76.187,51 €

Razlika - više uplaćeno EUR (Preplata) 6.348,02 €

Tečaj pretvorbe (30.09.2015) EUR/HRK 7,637500

Razlika - više uplaćeno HRK (Preplata) 48.483,00 kn

Razlika - EUR po tečaju pretvorbe 7,5345 (Preplata) 6.434,80 €

87. Tužiteljica je tako sa svim svojim realiziranim uplatama premašila iznos koji je potreban da bi se namirile uplate prema simuliranome EUR kreditu, te tako utvrđena preplata iznosi 48.483,00 kn / 6.348,02 € (6.434,80 €) na dan 30.09.2015 (utvrđeno prema izračunu konverzije).

88. Iskazana preplata veća je u EUR prikazu, jer se prvobitno pretvorila u HRK prema tečaju pretvorbe na dan 30.09.2015. sukladno aneksu (7,63750 HRK za 1 EUR), a potom je pretvorena u EUR prikaz sukladno fiksnom tečaju konverzije od 2023. (7,5345 HRK za 1 EUR).

89. Vještak ovdje želi još jednom istaknuti da je slijedom svega navedenoga tuženik proveo konverziju tužiteljičinog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015, sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15), te je na taj način matematički izjednačio tužiteljicu sa jednakim kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR. U obzir su uzete sve uplate tužiteljice, pa tako i one iznose koji su ovdje iskazani kao njena preplata po kamati i valuti u odnosu na ništetnost promjene kamate i valutne klauzule CHF, ali kao što je navedeno, ali samo ako se gleda kao usporedba sa kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR, ali ne i sa CHF kreditom sa ništetnim odredbama o promjeni kamate i valutnom klauzulom, za kakvo bi obeštećenje tuženik još dugovao iznose po prethodnim točkama, tj preplatu po kamati i tečajnim razlikama. Slijedom traženoga u zadaći daje se izračun rekapitulacije:

Tablica 12 – Rekapitulacija stanja na dan 30.09.2015

- 1 Razlike plaćenih kamata u odnosu na početni plan 9.142,64 €
- 2 Tečajne razlike u odnosu na početni plan/inicijalni tečaj 9.555,71 €
- 3 Razlika u iznosu preostale glavnice na dan konverzije HRK 4.755,61 €
- 4 = 1 + 2 + 3 Potraživanje 30.09.2015 (Glavnica) 23.453,96 €
- 5 Razlika na dan konverzije - više uplaćeno HRK (Preplata) 6.434,80 €
- 6 Zatezne kamate po svakoj pojedinoj razlici u točkama 1 i 2, do 30.09.2015 8.386,30 €
- 7 = 6 - 5
- Zatezne kamate po svakoj pojedinoj razlici u točkama 1 i 2, do 30.09.2015 umanjene za preplatu 1.951,50 €
- 8 = 4 Potraživanje tužitelja (glavnica) na dan 30.09.2015 23.453,96 €
- 9 = 7 Stanje zateznih kamata na dan 30.09.2015 1.951,50 €
- 10 = 8 + 9 Potraživanje ukupno na dan 30.09.2015 25.405,46 €

90. Nakon obračuna preplate po tečaju i kamatama u odnosu na početni tečaj i početni otplatni plan, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30.09.2015, kao i nakon uračunavanja efekata konverzije (utvrđene preplate i razlike glavnice), preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosilo je 25.405,46 € (23.453,96 € preplate po kamati, valuti i razlike glavnice na koje teku pripadajuće zatezne kamate od 01.10.2015. do isplate, te 1.951,50 € zatezne kamate na dan 30.09.2015.)

91. Izračun zateznih kamata nije prikazan iz razloga ekonomičnosti (veliki broj stranica), a za izračun su korištene kamatne stope kako slijedi 01.01.2004. – 31.12.2007. 15,00%; 01.01.2008. - 30.6.2011. 14,00%; 01.07.2011. – 31.07.2015. 12,00%; 01.08.2015. – 30.09.2015. 8,14%

92. U mišljenju vještak navodi slijedeće :

- Pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita bila nepromjenjiva kamatna stopa u visini kamatne stope koja je bila poznata na dan sklapanja ugovora o kreditu, tužiteljica je, na ime kamata, u utuženom razdoblju otplate kredita više uplatila 9.142,64 €.

- Pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita tečaj CHF bio nepromjenjiv, te jednak tečaju na dan isplate kredita, tužiteljica je, na ime tečajnih razlika, u utuženom razdoblju otplate kredita više uplatila 9.555,71 €.

- Nepriznati iznos umanjena glavnice u provedenoj konverziji (razlika glavnice) na dan 30.09.2015. iznosi 4.755,61 €. Dakle, tuženik je za navedeni iznos manje umanjio glavicu prilikom konverzije.

- Tužiteljica je sa svojim realiziranim uplatama premašila iznos potreban da bi se namirile uplate prema simuliranome EUR kreditu, te tako utvrđena preplata iznosi 6.434,80 € na dan 30.09.2015.

- REKAPITULACIJA - Nakon uzetih iznosa iz točke 1 i 2 u obračun, obračuna zateznih kamata na te iznose do dana provedbe konverzije, te efekata konverzije (utvrđene preplate i razlike glavnice) preostalo ukupno dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 25.405,46 € i to:

- 23.453,96 € preplate po kamati, valuti i razlike glavnice na koje teku pripadajuće zatezne kamate od 01.10.2015 do isplate, te

- 1.951,50 € preostale dospjele zatezne kamate na dan 30.09.2015

93. Tuženik je proveo konverziju tužiteljičinog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015, sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15), te je na taj način matematički izjednačio tužiteljicu sa jednakim kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR. U obzir su uzete sve uplate tužiteljice, pa tako i oni iznosi koji su ovdje iskazani kao njena preplata po kamati i valuti u odnosu na ništetnost promjene kamate i valutne klauzule CHF, ali samo ako se gleda kao usporedba sa kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR, ali ne i sa CHF kreditom sa ništetnim odredbama o promjeni kamate i valutnom klauzulom, za kakvo bi obeštećenje tuženik još dugovao iznose po točkama mišljenja 1, 2 i 3, odnosno one utvrđene rekapitulacijama.

94. Tužiteljica je konačno podneskom od 8. travnja 2026. konačno precizirala tužbeni zahtjev u pogledu visine potraživanja.

95. Tuženik nije imao matematičkih prigovora na nalaz i mišljenje vještaka, te se tuženik protivio preinaci tužbenog zahtjeva.

96. Sud je dopustio preinaku tužbe, obzirom da je nalaz i mišljenje postavljen sukladno rezultatima vještačenja, a isto je i svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama (čl. 190. st. 3. ZPP-a).

97. Stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga.

98. Ocjenom provedenih dokaza, kako svakog posebno, tako i svih u cjelini, utvrđeno je da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

99. Nije osnovan tuženikov prigovor zastare. U konkretnom slučaju ne radi se o naknadi štete već o stjecanju bez osnove – odredba članka 1111. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, dalje : ZOO) čijim stavkom 1. je određeno da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Po odredbi stavka 2. istog članka, pod prijelazom imovine razumijeva se i stjecanje koristi izvršenom radnjom. Stavkom 3. je propisano da obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala.

100. U tom slučaju se na potraživanje tužitelja ima primijeniti opći zastarni rok od pet godina. Pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača 4. travnja 2012. došlo je do prekida zastare, te je ona počela teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti presude donesene u tom postupku. U odnosu za zahtjev koji se odnosi na preplatu na temelju ništetne odredbe koja se odnosi na promjenjivost kamatne stope zastara je počela ponovo teći s danom 13. lipnja 2014. kada je pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13, za dio zahtjeva koji se odnosi na stjecanje bez osnove na temelju ništetne odredbe o valuti zastara je ponovo počela teći od 14. lipnja 2018., kada je pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-6632/17.

101. Tužbu je tužiteljica podnijela 11. lipnja 2019., dakle nije protekao rok od pet godina tj. zastarni rok za stjecanje bez osnove kada se uzme u obzir datum kada je postala pravomoćna odluka iz kolektivnog spora.

102. Presudom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13–4 od 13. lipnja 2014. koja je donesena po žalbi izjavljenoj na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P–1401/12 od 4. srpnja 2013. u parnici tužitelja Udruge potrošač, protiv ovdje tužene banke i drugih radi zaštite kolektivnih interesa, utvrđeno je u točki 2. da su kamatne stope banke mijenjale bez ugovorenih parametara, s jednostranom odlukom banke, samim obavješćavanjem o promjeni, dakle o kojoj promjeni se nije pojedinačno pregovaralo, čime je došlo do povrede kolektivnih interesa i prava potrošača, korisnika kredita, što je imalo za posljedicu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene ugovorne odredbe. Istovremeno je sud u točki 1. izreke

preinačio navedenu presudu Trgovačkog suda i odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su banke, među njima i tužena banka, u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese prava potrošača, kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valutna klauzula uz koji je vezana glavnica CHF, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo.

103.Vrhovni sud je u svojoj odluci Revt–249/14 od 9. travnja 2015. odbio revizije tuženika od 1 – 7, a koje su izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ–7129/13–4 od 13. lipnja 2014. kojom je djelomično potvrđena, djelomično preinačena i djelomično ukinuta presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P–1401/12 od 4. srpnja 2013.

104.Odlukom broj U–III–2521/2015, U–III–2536/2015, U–III–2547/2015, U–III–2565/2015, U–III–2603/2015, U–III–2604/2015, U–III–2605/2015 od 13. prosinca 2016. Ustavni sud RH je djelomično usvojio ustavnu tužbu tužitelja, te je ukinuo odluku VSRH broj Revt–249/14-2 od 9. travnja 2015. u dijelu u kojem je odbijena revizija tužitelja protiv presude VTSRH broj PŽ–7129/13 od 13. lipnja 2014., a kojim je preinačenjem prvostupanjske presude odbijen zahtjev tužitelja upravljen na utvrđenje da su tuženici „povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo.

105.Ponovno odlučujući o reviziji VSRH je rješenjem broj Revt-575/16–5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu VTSRH broj PŽ–7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se tiče zahtjeva za utvrđenje da su 1 do 7 tuženici povrijedili kolektivne interese i prava potrošača ugovaranjem valutne klauzule uz koji je vezana glavnica CHF.

106.VTSRH je donio novu presudu po posl.br. PŽ–6632/2017–10 od 14. lipnja 2018. kojom je odbio žalbu tuženih banaka i potvrdio presudu TS u Zagrebu posl.br. P–1401/2012. od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno da su sve tužene banke povrijedile kolektivne interese prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditima koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe tako da je ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koji je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke temeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu. Dakle, VTSRH je novom odlukom pravomoćno utvrdio da su svih 8 tuženih banaka koristile nepoštene ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi, kako je bilo utvrđeno prvostupanjskom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu.

107.Vrhovni sud RH je po podnesenim revizijama donio odluku broj Rev–2221/2018-11 od 3. rujna 2019., kojom je u bitnom odbio revizije i na taj način potvrdio utvrđenja VTS-a o tome da su banke koristile nepoštene i ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi.

108. Ishod parnice radi zaštite kolektivnih interesa omogućio je potrošačima da u individualnim restitucijskim sudskim parnicama kakva je i ova potražuju preplaćeno s osnove promjene kamatne stope, te s osnove valutne klauzule kod koje je zbog povećanja tečaja švicarskog franka došlo do povećanja mjesečnih iznosa anuiteta jer je plaćanje bilo vezano za valutu CHF.

109. Tužitelj je postavio tužbeni zahtjev na ništetnost dijelova odredaba osnovnog ugovora o kreditu te je postavio i kondemnatorni zahtjev za isplatom.

110. Ovaj je sud ocijenio da su predmetne odredbe ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli nepoštene i time ništetne.

111. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača (2003-NN 96/03), koji u odredbama članka 81. do 88. određuje o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima.

112. Prema odredbi članka 81. stavak 1. toga Zakona, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Prema stavku 2. istog članka, smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Sukladno stavku 4. istog članka, ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Prema odredbi članka 87. stavak 1. istog Zakona, nepoštena odredba ugovora je ništava, a po odredbi stavka 2. istog članka, ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

113. U konkretnom slučaju stranke su sklopile Ugovor o kreditu u unaprijed formuliranom sadržaju od strane tuženika. Tuženik je pri tom u ugovor unio nepoštene odredbe o ugovorenoj valuti uz koju je vezana glavnica kredita, CHF, te odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi kojom je tuženiku omogućeno da ju jednostrano mijenja, a kojim se odredbama nije pojedinačno pregovaralo, odredbe su unaprijed formulirane od strane tuženika, tužitelj na iste nije imao utjecaja, a što sve te odredbe čini ništavima, odnosno ništetnima. Navedeno je utvrđeno i uvidom u ugovor te osobnim saslušanjem tužiteljice iz čijeg iskaza proizlazi da joj je predmetni kredit ponuđen kao najpovoljniji za njene potrebe kupnje stana te da joj nije ništa detaljnije pojašnjavano prilikom sklapanja istog. Banka je sastavila ugovor i tužiteljica nije imala utjecaja na njegov sadržaj. Nije upozorena na rizike uzimanja kredita u valuti CHF.

114. U kolektivnoj tužbi Udruge Potrošač u predmetu koji se vodio kod Trgovačkog suda u Zagrebu, pod poslovnim brojem P-1401/12 donesena je pravomoćna i ovršna presuda. Utvrđeno je da je tuženik (jedna od ukupno 8 banaka) sklapao s korisnicima kredita u određenom vremenskom razdoblju ugovore koji su

sadržavali nepoštene i nišetne odredbe o valutnoj klauzuli u valuti CHF te nepoštene i nišetne odredbe da banka može svojom jednostranom odlukom, bez utvrđenih egzaktnih parametara i metode njihovog izračuna, mijenjati visinu kamatne stope za vrijeme trajanja ugovora.

115.Odredbe o promjenjivim kamatnim stopama utvrđene su nišetnima, a odredbe o valutnoj klauzuli u valuti CHF također su nišetne, osim ukoliko bi banka dokazala da je potrošača informirala na način da je isti mogao donijeti razboritu i informiranu odluku, što tuženi nije dokazao.

116.Na konkretan slučaj odnosno predmetni ugovor sklopljen između stranaka, primjenjuje se navedena presuda u kolektivnom sporu (članak 502.c ZPP-a).

117.Vezano za promjenjivu kamatnu stopu, iz presude u kolektivnom sporu proizlazi da se radi o nišetnoj odredbi u dijelu kojom se mijenja kamatna stopa i to iz razloga jer banka nije ugovorila parametre za promjenu kamatne stope pa je predmetna odredba nepoštena. Razlozi promjene kamatnih stopa nisu bili jasni i provjerljivi.

118.Nepoštena je i nišetna ugovorna odredba kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a da prije i u vrijeme sklapanja ugovora banka nije s potrošačem pojedinačno pregovarala i utvrdila egzaktne parametre i metode izračuna, što je dovelo za posljedicu nastanak neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih stranaka, na štetu tužitelja.

119.Iz odluke Vrhovnog suda RH proizlazi da je odredba o kamatnoj stopi nišetna, osim u dijelu u kojem je utvrđena početna kamatna stopa (Revt-249/14-2) od 9. travnja 2015. Početna kamatna stopa nije sporna, a odredba o načinu promjene kamatne stope je nišetna. Među strankama ostaje valjano dogovorena početna kamatna stopa.

120.Tuženik je u unaprijed formulirani ugovor unio nepoštenu odredbu o načinu promjene kamatne stope koju je sud proglasio nišetnom. Time što je tuženiku omogućeno da jednostrano mijenja kamatnu stopu, povrijeđena su tužiteljeva prava kao potrošača, na način da je tuženik koristio nedopuštenu ugovornu odredbu.

121.Navedena povreda ugovornih odredbi utvrđena je pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. donesenoj u kolektivnom sporu koji je radi zaštite prava potrošača pokrenula udruga Potrošač protiv osam banaka koje posluju u RH između ostalog i tuženika. Pravomoćnost se odnosi na dio vezan uz promjenu kamatne stope jednostranom odlukom tuženika.

122.Odredbe predmetnog Ugovora o kreditu o kamatnoj stopi su nepoštene ugovorne odredbe. Tuženik je bio dužan, sukladno Zakonu o zaštiti potrošača, tužitelju kao potrošaču, u pisanom obliku dati sve potrebne informacije koje se odnose na ukupan iznos kredita, da bi tužitelj kao potrošač donio informiranu odluku.

Bio je dužan prije sklapanja ugovora pružiti tužitelju odgovarajuća objašnjenja koja bi tužitelju omogućio procjenu da li je predloženi ugovor prilagođen njegovim potrebama i financijskoj situaciji te mu pojasniti bitne značajke predloženog proizvoda i posebnih učinaka koje oni mogu imati na tužitelja, a koja obveza tuženika proizlazi i iz Zakona o kreditnim institucijama. Tuženika na ovakvo ponašanje obvezuju i sama načela obveznog prava i to načelo savjesnosti i poštenja s dužnom primjenom profesionalne pažnje, načelo jednake vrijednosti prestacija sa zabranom zloupotrebe prava i načelo zabrane prouzročenja štete drugoj strani.

123. Predmetni ugovor o kreditu sklopljen je na unaprijed formuliranom standardnom obrascu te se temeljem zakonske presumpcije ima uzeti da se radi o unaprijed formuliranim ugovornim odredbama o kojima stranke nisu pregovarale, pa tužiteljica nije imala nikakvog utjecaja na njihov sadržaj. To proizlazi i iz stranačkog iskaza tužiteljice, a koji je prethodno citiran.

124. Zakon o zaštiti potrošača (2003.) u članku 81. stavak 1. propisuje da se odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Odredbom članka 82. ZZP utvrđeno je koje se odredbe mogu smatrati nepoštenima, a primjenjivo na konkretan slučaj to su : odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog, razloga, odredba kojom se potrošač obvezuje na ispunjenje ugovorne činidbe, dok je ispunjenje obveze trgovca uvjetovano okolnošću čije ispunjenje ovisi isključivo o volji trgovca, odredba kojom se potrošaču nameću određene obveze, a da potrošač prije sklapanja ugovora nije bio u mogućnosti upoznati se s tom odredbom. Nepoštena ugovorna odredba je ništetna.

125. Zakon o obveznim odnosima u članku 270. stavak 1. propisuje da je ugovor ništetan u slučaju da je činidba neodređena ili neodrediva, a po članku 272. činidba je odrediva u slučaju da ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane postavile trećoj strani da je odredi. Dakle, ništetna je odredba po kojoj je jednoj od ugovornih strana ostavljeno da određuje činidbu. Naknadno određivanje moguće je samo ukoliko to obavlja treća strana, u suprotnom činidba mora biti određena u samom ugovoru.

126. U predmetnom ugovoru visina kamatne stope nije određena niti je odrediva obzirom je ugovorena kao promjenjiva na temelju odluke tuženika, tj. jedne od ugovornih strana. Odredba o promjeni ugovorne kamate ovisi isključivo o odluci jednog ugovaratelja, a nisu ujedno precizno bili određeni uvjeti promjenjivosti i referentne stope za koje se veže promjena. Isto uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, na štetu potrošača. Banka je jednostrano odredila obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a nema niti egzaktnih kriterija kojima bi mogao provjeriti pravilnost promjene. Radi se o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama stranaka, na štetu potrošača. Povrijeđeno je pravo potrošača na informiranje, kao osnovno načelo zaštite potrošača, jer prilikom sklapanja ugovora potrošaču kao neprofesionalcu nisu pružene dostatne informacije o kalkulaciji koja utječe na promjenjivost kamatne stope. Za vrijeme trajanja ugovornog odnosa,

kamatna stopa je povećavana i mijenjana nekoliko puta, a kako to i proizlazi iz dokumentacije te nalaza i mišljenja vještaka. To je rezultiralo porastom rate kredita.

127. Nadalje, tuženik je bio dužan tužiteljici kao potrošaču, a sukladno Zakonu o zaštiti potrošača, dati sve potrebne informacije i objašnjenja koji se tiču valute i vrste tečaja, te druge potrebne podatke, a kako bi ista donijela informiranu odluku.

128. Zakon o obveznim odnosima dopušta valutnu klauzulu, no sukladno Zakonu o zaštiti potrošača ta konkretna odredba nije jasna i razumljiva te ne daje dovoljno informacija, a ni sam tuženik to nije učinio na drugi način koji bi bio prikladan. Odredba o riziku promjene tečaja mora biti razumljiva, odnosno potrošač mora biti uredno obaviješten, mora znati za mogućnost deprecijacije nacionalne valute u odnosu na stranu valutu i moći procijeniti gospodarske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze.

129. Teret dokaza o tome da je tuženik informirao tužiteljicu na prikladan način o valutnom riziku jest na tuženiku koji to nije dokazao. Ovaj sud ocjenjuje da tuženik nije, sukladno svojoj obvezi, detaljno i razumljivo informirao tužiteljicu, a kako bi ista donijela razboritu i informiranu odluku.

130. U presudi poslovni broj Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019. Vrhovni sud RH odbio je revizije banaka u kolektivnom sporu Udruge Potrošač čime je riješeno i pitanje valutne klauzule za valutu CHF.

131. Utvrđeno je da su banke propustile u fazi pregovaranja i komuniciranja s potrošačima dati im sve potrebne informacije na temelju kojih bi prosječno informirani potrošač mogao razumjeti značaj i posljedice ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima u ugovorima o kreditu i sve rizike koje takve ugovorne odredbe nose, a priroda i specifičnost valute CHF je poznata bankama.

132. Iz rečene Presude Vrhovnog suda RH br. Rev-2221/2018 proizlazi da su ugovorne odredbe u ugovorima o kreditu u kojima je glavnica kredita vezana uz valutu CHF bile za klijente nerazumljive, da nisu na valjani način objašnjenje posljedice i doseg takvih ugovornih odredbi, da su banke (među njima i ovdje tuženik) kao trgovci bile svjesne rizika po korisnike kredita kao potrošače zbog ugovaranja ovih kredita uz primjenu valutne klauzule u CHF i da su svjesno propustile o tome informirati klijente.

133. Iz svega navedenog proizlazi i da su ugovorne odredbe u kojima se glavnica kredita vezana uz CHF, a o čemu se nije pojedinačno pregovaralo, nepoštene, time i ništete. Tužiteljica u svom iskazu navodi da joj je tuženik ponudio kredit u valuti CHF kao najpovoljniji, a iz njenog iskaza proizlazi da nije upozorena na rizike i ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule, da je ugovor bio pripremljen od strane banke i da nije imala utjecaja na njegov sadržaj.

134. U odnosu na činjenicu da je ugovor solemniziran kod javnog bilježnika, pa da se razumljivost ugovora predmnijeva obzirom na obvezu javnog bilježnika da upozori stranke na nerazumljive odredbe, valja navesti da javni bilježnik ispituje da li su stranke ovlaštene i sposobne za poduzimanje i sklapanje posla, isti im objašnjava

smisao i posljedice posla te je dužan uvjeriti se o njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji. Javni bilježnik neće ovjeriti ugovor ako korisnik kredita izjavi da ugovor podnesen na solemnizaciju ne razumije. No razumijevanje se odnosi na smisao i posljedice posla, a ne na smisao i posljedice pojedinih ugovornih odredaba.

135.Slijedom svega navedenog sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev iz toč. I i II, koji glasi na ništetnost dijelova navedenih odredaba osnovnog ugovora o kreditu, sve kao što je pobliže navedeno u izreci, osnovan u cijelosti.

136.U postupku je utvrđeno i da su stranke 9. prosinca 2015. sklopile dodatak ugovoru o kreditu kojim su izvršile konverziju kredita u CHF u kredit u eur, a sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15).

137.ZID ZPK/15 je u odredbama članaka 19.d i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju rečenog Dodatka ugovoru, kao i njegov sadržaj. Tužitelj je kao potrošač bio u prilici prije sklapanja Dodatka ugovoru proučiti njegove odredbe. Sporazum stranaka o konverziji sklopljen na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli (odluka Vrhovnog suda RH Gos-1/2019). I Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci br. U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. u postupku za pokretanje ocjene suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/15, kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – NN 102/15) je ocijenio da su oba zakona usklađena s Ustavom, te je istaknuo da ZID ZPK/15 ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je konverzija razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama. Zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama tužitelja kao potrošača i tuženika kao trgovca, jer omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača koji je kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti da li će prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Zaključenje tog ugovora o konverziji ovisilo je o volji potrošača kojemu je ostavljena mogućnost izbora prihvatanja ili neprihvatanja konverzije.

138.Učinak konverzije djeluje ex tunc. Stvorena je mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao i ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe. Zaključenjem Dodatka ugovoru o kreditu prema pravilima propisa ZID ZPK/15 uspostavljena je ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršeno u smislu odredbe čl. 19.c. u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15. Sve prethodno navedeno i sukladno

Presudi i Rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026.

139. Sukladno navedenoj odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske, sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu, stranke su iznova od dana sklapanja ugovora o kreditu uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, na valjan način, čime je prestala obveza tuženika (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i valutne klauzule u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz odredbe čl. 1111.st.1. ZOO i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženika.

140. Tužiteljica je kao potrošač bila u prilici prije sklapanja Dodatka ugovoru proučiti njegove odredbe. Primjena posebnog propisa ZID ZPK/15 derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate i devizne klauzule u CHF ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza ugovorenih valjanim Dodatkom ugovoru o kreditu, na način određen ZID ZPK/15.

141. Učinak konverzije prema rečenom ZID ZPK/15 omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao te omogućuje vraćanje koristi koju je banka stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Zaključenjem Dodatka ugovoru uspostavljena je ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti te zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c. u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (potrošači snose razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c.st.1.t.1. Zakona, iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c.st.1.t.4. te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c.st.1.t.5. Zakona).

142. Pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, izraženo u rečenoj odluci, glasi : „Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora o kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.“

143. Iz Dopune nalaza i mišljenja vještaka, na koji nije bilo primjedbi na matematički izračun, a i sud ga prihvaća kao stručno, utvrđeno je da stanje preostalih dospjelih zateznih kamata na dan 30. rujna 2015. iznosi 1.951,50 eur, koji iznos tužiteljica i potražuje u toč. 3. tužbenog zahtjeva te je u odnosu na taj iznos tužbeni

zahtjev i usvojen kao osnovan, sukladno prethodnom citiranom stajalištu Vrhovnog suda RH.

144. Pored tog iznosa tužiteljica potražuje isplatu i iznosa od ukupno 23.453,96 eur, koji predstavlja zbroj iznosa od 9.142,64 € na ime preplaćenih kamata, iznosa od 9.555,71 € na ime tečajnih razlika i iznosa od 4.755,61 € na ime razlike glavnice, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.10.2015. do isplate, no u tom dijelu je tužbeni zahtjev, slijedom svega navedenog, odbijen kao neosnovan.

145. Odluka o trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 4. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 dalje : ZPP).

146. Tužitelj je uspio s dijelom tužbenog zahtjeva na utvrđenje ništetnosti dijelova odredaba osnovnog ugovora o kreditu (toč. I i II), te u dijelu toč. III koji glasi na isplatu iznosa od 1.951,50 eur, dok je odbijen tužbeni zahtjev na isplatu iznosa od 23.453,96 eur sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 1. listopada 2015 do isplate.

147. U vrijeme podnošenja tužbe nije postojala ustaljena i jedinstvena sudska praksa u vezi pitanja obeštećenja potrošača nakon konverzije kredita te je isto bilo podložno tumačenju sudova. Tužitelj je podnio tužbu s restitucijskim zahtjevom za isplatu na temelju nepoštenih ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, koji je konvertiran u skladu s odredbama ZID ZPK. Tužitelj nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh jer sudska praksa nije bila ustaljena pred drugostupanjskim sudovima, kao ni pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske te nije mogao biti svjestan da njegov zahtjev nema razumne izgleda za uspjeh (tako U Presudi i Rješenju VSRH Rev-457/2925 od 27. svibnja 2026.) Stoga je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, temeljem odredbe članka 154. stavak 4. ZPP-a.

148. Tužiteljica nije obveznik plaćanje sudske pristojbe za presudu.

U Opatiji, 22. srpnja 2026.

S u d a c :

Renata Slavić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana održavanja ročišta za objavu presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu za objavu, odnosno od dana primitka ovjerenog prijepisa presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu. Žalba se podnosi pismeno, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:

1. Pun tužitelja
2. Pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088b-0fd9b**

Kontrolni broj: **016ef-d34aa-4d93c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.